

Székrenyes Miklós

A legszebb gólom

Horváth Péter (Peca) és Miklós Csaba (Scobi) emlékére

„MINDEZT MAJD MEGÍROM MÉG PONTOSABBAN IS.”

(Esterházy Péter: *A szív segédigéi*)

Azt kérdezed, Bjutifül, melyik volt életem gólja? Tegyük fel, hogy elhiszem, tényleg érdekel. Mondjuk, engem nem igazán. De beszélni csak kell valamiről. Tudod, vannak, akiket csak a most érdekel. Úgy nézem, te is közéjük tartozol. Aztán vannak, akiket minden más jobban izgat, mint a jelen. Pölö a múlt és a jövő. Tesznek a jelenre. Nem sorolom, van még pár variáns. A helyzet az, hogy valaha szerettem a focit, de aztán volt egy hosszú, folyamatos jelelem, amikor fokozatosan meggyűltem. Mostanra kibékültem vele, ami csak annyit jelent, ha a múlt érzései letepernek, nem ellenkezem, de ha tehetem, távol tartom tőlük magam.

Szóval a gól. Ha hatásvadász akarnék lenni, most gondterhelt pofával úgy tehetnék, mint aki gondolatban végigpörgeti azt a rengeteg gyönyörű gólt, amit fejt, hasalt, combolt, ollózott, sarkalt, lőtt. Ingathatnám a fejem, mint aki a bőség zavarával küzd, de én inkább a zavar bőségével kínlódom. Nem vadászom már arra, hogy bárkire is hassak, bárkit is építsek vagy gyarapítsak. Nem. Nem vagyok sem szerény, sem álszerény. Csak itt van ez a rohadt helyzet, ami belőled pont ezt az idétlen kérdést csalta elő, én meg úgy teszek, mint aki komolyan veszi.

Az az igazság, hogy életemben két szép gólt lőttem. Az egyiket egy edzésen. Tudom, hogy röhejes, de én voltam az edző. Beálltam a srácok közé játszani. Ötször kettesre nyomtuk, félpályán. Szögletet rúgtunk. Mindenki a rövid kapufánál vagy középen tolakodott. Látod, soha nem tudtam egyetlen csapattal sem megértetni, hogy a szögletre lendületből érkezzenek. Volt egy hatalmas, üres terület, ami a hosszú kapufával egyvonalban kezdődött. Ha fél lett volna festve a büntetővonal, én annak kábé a csücskénél ácsoroghattam. Láttam, hogy Barnus felnéz, mielőtt nekifut a szögletűgásnak. Bátortalanul felemeltem a kezem. Ez a mozdulat azt jelentette, üresen vagyok, de el fogom rontani. Az a lüke Barnus persze vette az adást, átívelte a dzsumbuj fölött a labdát, ami tökéletes ívben közeledett felém. Mintha lassítva lett volna, úgy láttam a röptét. Kellemesen hullott alá a tavaszi égből. Kicsit oldalra dőltem, s mielőtt földet ért volna, belerúgtam. Sikerült úgy eltalálnom, hogy a hosszú kapufa mellett vágódott a hálóba. A srácok megtapsoltak. Onnantól tekintettek teljes jogú edzőjüknek.

A legszebb gólom mégsem ez volt. A legszebb gólom igazából nem is én rúgtam.

Bérelt helyem volt az osztálycsapatban. Bár voltak nálam jobb játékosok bőven, csak én és Tomek vállaltuk, hogy védőt játszunk. Évekig ültünk egy padban, ő az ablak mellett. Világbajnok volt abban, ahogy bármilyen órán a bitumenes pályát bámulta vágyakozva. Vladimir és Estragon kispályás volt hozzá képest várakozásban, vágyakozásban. Ők talán már csak rutinból tették. Mintha már nem is hittek volna abban, hogy a sárga répa/fehér répa koordináták által kijelölt lehetőségeken túl létezhetne más. De Tomek hiába lőtte a legjobb helyzeteit a pálya mögötti négyemeletes negyedik emeleti erkélyére, hiába rúgtam egy hét alatt mindkét szemüvegét az arcába, hitt valamiben. Tűzhetett a nap, szakadhatott az eső, orkánszerű szél cibálhatta az ablak alatti fákat, méteres hó boríthatta a pályát, révülten bámult kifelé, s előbb-utóbb felsóhajtott, *micsoda fociidő*.

Kovi védett, pedig neki kellett volna védőt játszania. Kőkemény volt, de korrekt. Nem szerettem ellene focizni. Tartottam tőle. Baromi nehéz volt elvinni mellette a labdát. Emlékszem, egyszer az itt-ott jeges pályát vékony hóréteg fedte. Vezettem a labdát a jobb szélen, s akkor szemberobogott velem Kovi. Ijedtemben csináltam egy testcselt. Normális körülmények között Kovi simán lekövette volna a mozgásom. Korrigál s odalép. Ám ekkor jégre lépett. Hiába indult vissza a felsőteste, a lábai a másik irányt választották. És Kovi, mint aki levitál, függőleges testtel lebegett a levegőben. Aztán már csak arra emlékszem, hogy mindkét csapat a hóban fetreng a röhögéstől, és Kovi még akkor is áll a levegőben, mint aki nem tud leesni. Aztán mintha a valóság történeté vált volna, pont került a jelenet végére. Senki nem tudja tovább.

Aztán ott volt a két tornászunk a középpályán: Jano és Scobi. Scobi volt a legtechnikásabb játékosunk. Remekül cselezett, jól osztogatott, ha kellett, bombagólokot lőtt, nélküle valahogy nem éreztük igazán csapatnak magunkat. Jano prima történeteket tudott Szörtüszős Gézáról, nem melleleg megállás nélkül zakatolt a pályán fel és alá, tökéletesen egészítették ki egymást Scobival. Elöl pedig volt egy Pöpink, aki, ha kellett, tartotta meg a labdát, ha kellett, kíméletlenül használta ki a helyzeteket. Nem melleleg harmincöt éve tartozik nekem egy Stray Cats lemezzel. De talán mondanom sem kell, nem ez a lényeg.

Azon a napon az örök mumusunk ellen játszottunk. Az évek során minden osztályt sikerült legyőznünk, de őket soha. Reggel hétre volt megbeszélve a meccs a külső bitusra. A bejárók nem tudtak hétre jönni, és Scobi is előre szólt, hogy csak a második félidőre ér oda. Hét óra előtt öt perccel úgy tűnt, kettős emberhátrányban kell egy félidőt játszalnunk, amikor széles vigyorral az arcán bekocogott Peca. Megvan az a jelenet, mikor a Régi idők focijában Garas Dezső azt mondja, *most ide fog jönni, és megkérdezi, beállhat-e*. Majd a kamerába néz, s azt mondja, *nem, neeeeeeeem*. Mi is valami hasonlót éreztünk akkor, mert bár Peca egy zseni volt, matekból minden évben az országos verseny élmézőnyében végzett annak ellenére, hogy mindig az eggyel idősebb korosztályban indult, a '80-as évek elején egy C 64-es géppel olyan programot írt, hogy a ruletkeeréken minden számhoz egy színes lámpát rendelt, s ahogy a golyó körbegurult, mindig az annak a számnak megfelelő lámpa villant fel, amelyikhez éppen hozzáért, ő ismertette és szeretettette meg velem a Talking Headset, Goban verhetetlen volt, trockista nézeteit fennhangon hirdette, az egyik tőriórán pedig azt mondta az osztályfőnökünknek, *ha valaki azt mondaná nekem, amit most a tanárnő mondott, én annak az embernek azt válaszolnám, hogy hülye*, de fociban rettenetes antitálentumnak bizonyult.

De nem volt mit tenni, illetve nagyon is volt. Elmagyaráztuk neki a taktikát. Megpróbáljuk kibekkelni az első félidőt, s ha sikerül, a második félidőben Scobival már lehet esélyünk. De senki nem lépheti át tartósan a félpályát, mert akkor megszórnak minket. Peca vigyorogva bólogatott, majd a középkezdes után azonnal odabattyogott az ellenfél kapujához. Hiába ordítottunk neki, hogy jöjjön védekezni, csak a térdét vakargatta, s mivel rohadtul unatkozott, az ellenfél kapusát kezdte szórakoztatni. És mi védekeztünk helyette is. Csúsztunk-másztunk, öltük a játékot és az időt, ami baromi lassan vánszorgott. Egy szerelés után eltoltam a labdát egy csatár mellett, éreztem, hogy annyira ránk jöttek, hogy a félpályáig nem ér utol senki. Megindultam. Láttam, hogy oldalról őrült iramban közeledik egy ember. Toltam még egyet a labdán, épp beértem a kezdőkörbe, s futtából rásuhintottam. Meglepően erős és pontos lövés volt. A labda térdmagasságban, éppen a kapufa mellett vágódott volna a hálóba. Igen ám, de a kapufa mellett ott silbakolt Peca. Később megesküdött rá, hogy ha nem ér bele, a kapufát találja telibe a labda. De beleért. Mondjuk, erről is megoszlanak a vélemények. Van olyan rosszindulatú verzió, amely szerint térden találta a lövés. Bárkinek is adunk igazat a kérdésben, tény, hogy Peca térdéről a kapufa belső élére vágódott a labda, majd miután a kapus háta mögött végigszántotta a hálót, a másik kapufánál ki is surrant,

ki, egészen a félpályáig. Peca letépte magáról filctollal feliratozott mezét, úgy üvöltötte diadalát a négyemeletesek felé.

A félidő végéig nem tért magához a sokból ellenfelünk, s mikor végre megérkezett Scobi, Peca büszkén közölte vele, hogy az Ő góljával vezetünk egy nullra.

A második félidő aztán annyi volt csak, hogy kaptunk két gólt. Hiába játszott pazarul Scobi, nem voltak társai. Felórlódtünk, szétestünk. Egyedül Peca arcáról nem hervadt le a mosoly.

Aztán meghaltak. Peca autóbalesetben, Scobi bőrrákban. Két fiatal, tehetséges ember. Egyikük temetésére sem tudtam elmenni. Azt sem tudom, Scobié mikor volt. De Peca temetésének napján egyperces gyászszünettel kezdtük a Suli Liga meccseit. És éppen te voltál az, Bjutifül, aki megkérdezte tőlem, kinek az emlékére. Bemondtam neked Peca nevét, s mikor kérdőn néztél rám, csak annyit szoltam, *tudod, ő volt a valaha élt egyik legnagyobb magyar futballista.*

Kotnyek István: Szárnyas kép – 1990

